

Sygn. akt III SK 17/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa PGE Elektrociepłowni R. Spółki Akcyjnej
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o umorzenie świadectwa pochodzenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 listopada 2010 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 17 listopada 2009 r.,

- 1. oddala skargę kasacyjną,**
- 2. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes Urzędu) decyzją z dnia 12 lutego 2008 r. umorzył Przedsiębiorstwo Elektrociepłowni . S.A. z/s (obecnie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z/s w B. – Oddział Elektrociepłownia R., dalej jako powódka) świadectwo pochodzenia energii nr K0000077/TCG/01/00104/2007.

Powódka zaskarżyła decyzję Prezesa Urzędu odwołaniem, zarzucając naruszenie art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 2 marca 2009 r., uchylił zaskarżoną decyzję, uznając że Prezes Urzędu niezasadnie zastosował art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego, pomijając jednoznaczną dyspozycję przepisu art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego, wyłączającego zastosowanie art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego w stosunku do świadectw pochodzenia z kogeneracji uzyskanych przez wytwórców, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowych rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905, dalej jako ustawa z 29 czerwca 2007 r.).

Prezes Urzędu zaskarżył powyższy wyrok w całości apelacją, zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego przez błędną interpretację niezastosowanie do stanu faktycznego sprawy i art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego przez błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 17 listopada 2009 r., oddalił apelację Prezesa Urzędu. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. uznał za chybiony, gdyż z jego uzasadnienia wynikało, że nie dotyczył on wadliwej oceny wiarygodności lub mocy dowodów, bądź przeprowadzenia sprzecznego z zasadami logiki procesu myślowego, lecz uznania przez Sąd Okręgowy za spełnione przesłanek zastosowania art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego. Sąd Apelacyjny nie uwzględnił również zarzutu naruszenia prawa materialnego. Według Sądu

Apelacyjnego na mocy ustawy z 29 czerwca 2007 r. wprowadzono do Prawa energetycznego przepis art. 9a ust. 8e, który wyłącza zastosowanie art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego do świadectw pochodzenia energii z kogeneracji uzyskanych przez wytwórców w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z 29 czerwca 2007 r. Według Sądu Apelacyjnego jednoznaczne brzmienie art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego uniemożliwia Prezesowi Urzędu umorzenie, na podstawie art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego, świadectwa pochodzenia energii wystawionego na rzecz powódki, mimo iż we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia energii z kogeneracji wyjaśniła, że koszty wytworzenia energii wytworzonej w jednostce kogeneracji, dla której przedmiotowe świadectwo miało zostać wydane, zostały uwzględnione w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy oraz mając na względzie stan prawny po wejściu w życie art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego, Prezes Urzędu bezzasadnie zastosował art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego. Przedmiotowe świadectwo pochodzenia dotyczyło energii wytworzonej w jednostce kogeneracji, powódka jest wytwórcą, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z 29 czerwca 2007 r., przepis art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego jest jasny, a ponadto spełnione zostały przesłanki jego zastosowania. W ocenie Sądu Apelacyjnego przepis art. 9a ust. 8e wyłączył zastosowanie art. 9a ust. 8d, co z kolei prowadzi do konkluzji, że w odniesieniu do energii wyprodukowanej przez powódkę w jednostce kogeneracji w okresie od 4 sierpnia do 31 grudnia 2007 r. należy wydać świadectwo pochodzenia energii, które powinno zostać umorzone ze skutkiem zaliczenia na poczet wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.

Prezes Urzędu zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości i wniósł o jego uchylenie, podnosząc zarzut naruszenia art. 9a ust. 8e w związku z ust. 8d Prawa energetycznego poprzez jego zastosowanie prowadzące do naruszenia art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, gdyż na skutek wyroku Sądu Apelacyjnego Prezes Urzędu wydałby świadectwo z kogeneracji inkorporujące prawa majątkowe, o których mowa w art. 9m ust. 1 pkt 1 w związku z art. 9e ust. 6 Prawa energetycznego, w sytuacji gdy powódka jest już beneficjentem pomocy publicznej w postaci długoterminowej umowy sprzedaży mocy i energii elektrycznej,

o której mowa w ustawie z 29 czerwca 2007 r., zaś praw tych pozbawione są przedsiębiorstwa, które nie zostały objęte przepisami tej ustawy oraz naruszenie art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP poprzez ich niezastosowanie w sprawie, a także art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym oraz art. 193 Konstytucji RP poprzez niezastosowanie.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Prezesa Urzędu, powódka wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej podnosząc, że treść art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego jest jasna i nie budzi żadnych wątpliwości w zakresie, w jakim przepis ten wyłącza zastosowanie art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego do przedsiębiorstw energetycznych, do których adresowany jest art. 2 pkt 7 ustawy z 29 czerwca 2007 r.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

1. Skarga kasacyjna Prezesa Urzędu nie ma uzasadnionych podstaw.
2. Sąd Najwyższy w obecnym składzie w pełni podziela zapatrywania prawne wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2010 r., sygn. akt III SK 6/10 (niepublikowany), zgodnie z którymi skutkiem wejścia w życie art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego jest konieczność wydania przez Prezesa Urzędu świadectwa pochodzenia energii z kogeneracji dla podmiotu objętego zakresem zastosowania powołanego powyżej przepisu i umorzenia przedmiotowego świadectwa z zaliczeniem na poczet wykonania przez to przedsiębiorstwo energetyczne obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.
3. Zgodnie z art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego, przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym oraz przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem energią elektryczną i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, zobowiązane są uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu świadectwa pochodzenia z kogeneracji. Świadectwa takie uzyskuje pierwotnie wytwórca energii z kogeneracji. Otrzymane świadectwo może przedstawić Prezesowi Urzędu do umorzenia celem zaliczenia na poczet wykonania przez niego obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1

Prawa energetycznego albo sprzedać na odpowiednim rynku giełdowym. W tym ostatnim przypadku inne przedsiębiorstwo energetyczne może przedstawić Prezesowi Urzędu do umorzenia świadectwo pochodzenia energii z kogeneracji celem zaliczenia na poczet wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.

4. Stosownie do art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego, na poczet wypełnienia powyższego obowiązku nie zalicza się świadectw pochodzenia z kogeneracji, które zostały uzyskane dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji w okresie, gdy wyższy koszt wytworzenia takiej energii był uwzględniony w taryfach przedsiębiorstw zajmujących się przesyłem energii lub jej dystrybucją. Jednakże dodany na mocy ustawy z 29 czerwca 2007 r. przepis art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego wyłącza zastosowanie przepisu art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego do świadectw pochodzenia z kogeneracji uzyskanych przez wytwórców, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z 29 czerwca 2007 r.
5. Zdaniem Sądu Najwyższego przepis art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego modyfikuje zakres zastosowania art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego w ten sposób, że przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej może zwolnić się z obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego przedstawiając do umorzenia świadectwo pochodzenia z kogeneracji, uzyskane dla energii objętej umowami długoterminowymi. Przepisu art. 9a ust. 8d Prawa energetycznego nie stosuje się bowiem do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z 29 czerwca 2007 r., co oznacza, że wytwórcy w rozumieniu tego przepisu mogą zaliczyć świadectwa pochodzenia na poczet wykonania przez siebie obowiązku z art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego.
6. Taka wykładnia art. 9a ust. 8e Prawa energetycznego nie powoduje uprzywilejowania przedsiębiorstw energetycznych, do których przepis ten jest adresowany, kosztem innych wytwórców energii. Uprzywilejowanie wytwórców energii z kogeneracji objętych umowami długoterminowymi występuje jedynie wówczas, gdy wytwórcy ci uzyskują przychód ze sprzedaży świadectw pochodzenia energii z kogeneracji. Brak takiego

uprzywilejowania w sytuacji, gdy świadectwo uzyskane dla określonej ilości energii, umarzone jest na rzecz wytwórcy tej energii w celu wykonania ciążącego na nim obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 8 pkt 1 Prawa energetycznego. Takie umorzenie potwierdza jedynie, że dany wytwórca w zakresie wynikającym z treści świadectwa, wywiązał się z obowiązku o którym mowa w powołanym powyżej przepisie. Umorzenie świadectwa pochodzenia takiej energii, z zaliczeniem jego wykonania na rzecz przedstawiającego takie świadectwo wytwórcy, jest neutralne z punktu widzenia funkcjonowania rynku i nie prowadzi do uprzywilejowania wytwórcy objętego umowami długoterminowymi, kosztem wytwórców nie objętych takimi umowami.

7. Z powyższego wynika, że wyrok Sądu Apelacyjnego nie narusza art. 9a ust. 8e w związku z ust. 8d Prawa energetycznego, ani nie prowadzi do uprzywilejowania niektórych wytwórców energii w sposób sprzeczny z art. 32 Konstytucji RP. Tym samym Sąd Apelacyjny nie mógł naruszyć art. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym i art. 193 Konstytucji RP, nie kierując pytania o zgodność przepisów prawa energetycznego z Konstytucją.
8. Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku. O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 w zw. z art. 108 § 1 oraz art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.